

El director de Canal 9, Jesús Sánchez Carrascosa, prepara la dimissió per a desembarcar en un poderós grup privat audiovisual. Mentre el dèficit del canal autonòmic galopa sense control, des de Televisió Valenciana s'afavoreix el naixement d'una competidora privada.

Ciutadà Carrascosa

El bàndol privat no és tan privat. Francisco Campayo és el responsable tècnic de València Te Ve, empresa insígnia del potent grup audiovisual en marxa. Campayo compagina aquesta funció amb el seu treball als estudis Galaxia i, curiosament, Canal 9 ha pensat en Galaxia per a enregistrar tres nous programes. Durant anys, Galaxia ha subsistit amb la gravació d'un únic concurs per a Canal 9. De sobte, té quatre programes. Un d'aquests nous espais tracta d'agricultura i, també curiosament, el produeix Phytoma, propietat d'Arturo Blanch i Gonzalo Iranzo, dos dels empresaris fundadors de l'empresa Mediterrànea de Medios. Aquesta darrera empresa, a través de filials, és l'accionista majoritària de València Te Ve, gestiona en exclusiva la publicitat de Ràdio 9 i participa en l'encablatge de València. Per acabar d'arrodonir el cercle, l'empresa Astel, que promouen des de fa uns dies Vicent Andreu i Francisco Aura (fins fa tres setmanes directius de Canal 9 i homes de màxima confiança de Sánchez Carrascosa), treballa a les instal·lacions de València Te Ve. A més de Sánchez Carrascosa, la peça clau és Arturo Blanch, familiar indirecte de la directora de *Las Provincias* i ex-cap de publicitat de Canal 9. Mediterrànea, controlada per Blanch, participa també, al costat de l'empresa editora del diari conservador, en l'encablatge de València. València Te Ve, que s'anuncia com a canal local per ones, té prevista una sorpresa: una programació de pagament distribuïda per la xarxa del cable en què participa. Tot un entramat per a socis selectes. *Las Provincias* ha controlat mediàticament la societat

valenciana des de fa 130 anys. Ara, el diari conservador no renuncia a traslladar la seua posició de privilegi al món audiovisual. Potser la directora i copropietària, María Consuelo Reyna, i el seu marit, Jesús Sánchez Carrascosa, recorden una rotunda frase del desaparegut president turc Turgut Ozal. A mitjan dècada dels vuitanta, després d'una reelecció, els periodistes preguntaren a Ozal: "Com ha pogut guanyar les votacions quan tenia tota la premsa en contra?" El carismàtic polític conservador va

tinta. D'ara endavant, l'objectiu és la televisió. Ja ho van descobrir a Turquia fa una dècada. La idea final consisteix a agrupar les principals televisions locals valencianes d'ones per tal de crear un canal privat televisiu per a tot el País Valencià. A hores d'ara, un canal en què un dels propietaris és un familiar del president de la Diputació de Castelló, Carlos Fabra (PP), i un altre canal alacantí, també de caire conservador, poden acabar integrant-se a la xarxa. La televisió resultant haurà de ser capaç de llançar una programació per ones per a les principals ciutats valencianes i un altra de pagament distribuïda per cable. I al voltant d'aquest futur canal, que ja emet en proves, es va consolidant una xarxa d'empreses que subministraran serveis tant a València Te Ve com a Canal 9. Una iniciativa que no tindria res a objectar si no fos per la perillosa barreja d'interessos públics i privats que representa. Una barreja que gaudeix d'absoluta impunitat fins aquest moment. A penes sorprèn ja que uns decorats comprats per Canal 9 descansen ara en les instal·lacions de València Te Ve. O que uns ex-directius de la televisió autonòmica (Vicent Andreu i Francisco Aura) inscriuen una empresa privada (Astel Producciones, SA) i contracten amb Canal 9 els mateixos serveis que anteriorment prestaven com a directius (per exemple la intermediació per a les retransmissions taurines). O que Astel treballa des de la mateixa seu de València Te Ve.

La idea final de Carrascosa és agrupar les principals televisions locals i crear un canal privat per a tot el País Valencià.

respondre: "La qüestió és la televisió". Amb l'ajut incondicional de les administracions autonòmica, local i estatal, els propietaris i gestors de *Las Provincias* i un reduït nucli d'empresaris vinculats al diari prenen posicions davant la revolució digital que arriba. València Te Ve, el canal que promovia des de l'ombra Sánchez Carrascosa abans del seu nomenament a Canal 9, és la punta de llança del nou grup. Un grup que s'està capitalitzant amb diners públics des de Canal 9. El paper imprès està bé, però sempre acaba tacant les mans de

"Alguns empresaris valencians". El 23 d'octubre de l'any passat, un grup de periodistes progressistes va visitar el president de

la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana (PP). L'estiu es resistia a retirar-se i el clima que es respirava al despatx oficial era magnífic. Els informadors expressaren la seua preocupació pels rumors sobre una possible privatització de Canal 9 en favor d'un grup privat, concretament Antena 3. El PP, durant la campanya electoral de 1995, propugnava la privatització de la televisió valenciana. Zaplana va expressar una idea que aleshores va semblar enigmàtica als visitants. El president va dir: "La llei no permet privatitzar. Però quan hem parlat de la qüestió no pensàvem en un grup de fora, sinó en la possibilitat que alguns empresaris valencians s'hi puguen interessar". Els periodistes van eixir del despatx molt desorientats. Potser perquè en aquell moment Sánchez Carrascosa no dirigia Canal 9 ni impulsava València Te Ve, *Las Provincias* encara no participava en l'empresa adjudicatària de l'encablatge de València, ni dues persones de màxima confiança de Sánchez Carrascosa havien abandonat Canal 9 per promoure una empresa de producció. Sánchez

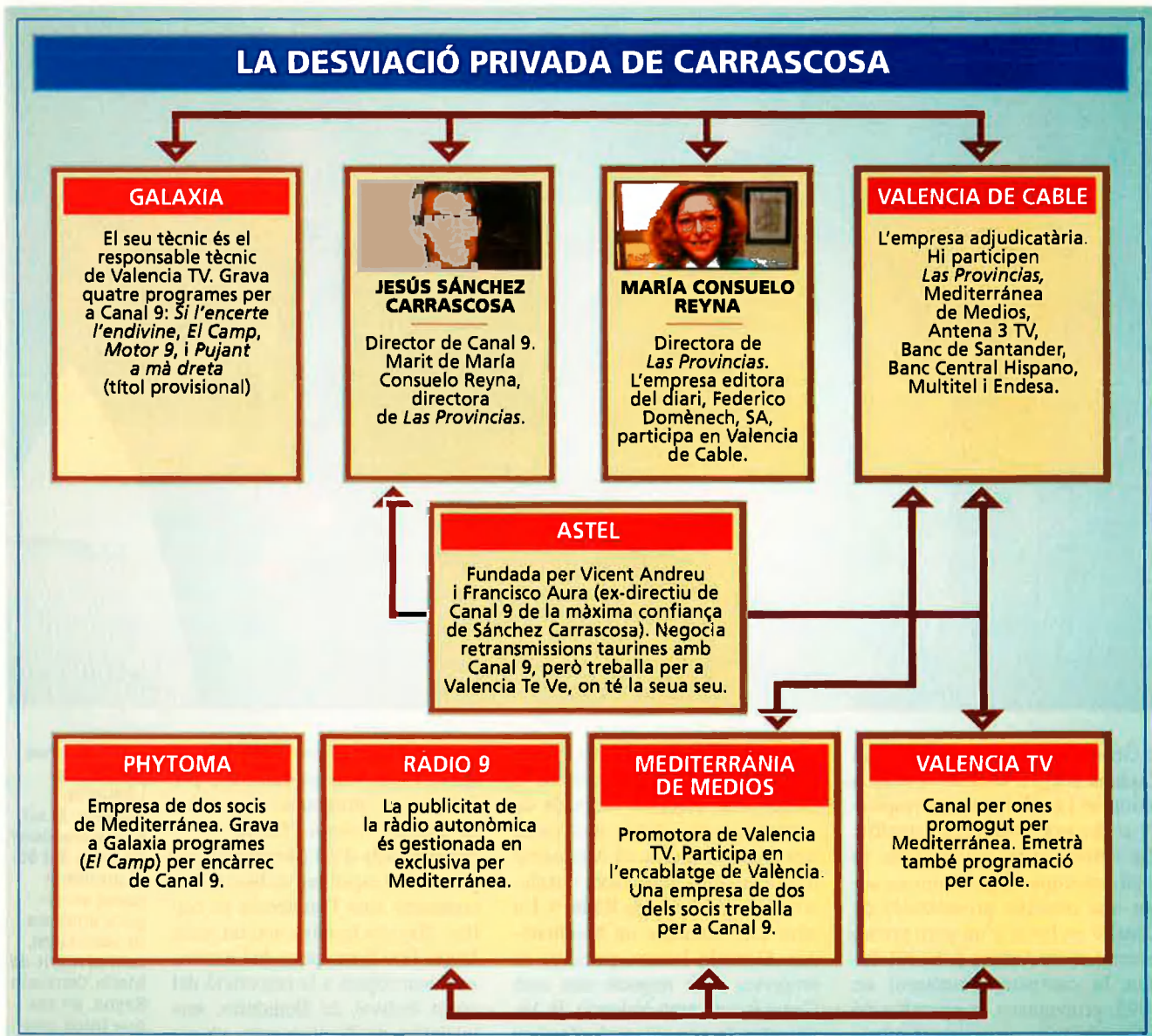
Carrascosa ocupava llavors la sotssecretaria de la Presidència de la Generalitat. Aquella vesprada de setembre, només hi havia un indici inconnex: la mercantil Mediterrànea de Medios gestionava l'exclusiva de la publicitat de Ràdio 9. Un altre soci fundador de Mediterrànea, Gonzalo Iranzo, participa en empreses amb negocis tant amb Canal 9 com amb València Te Ve. Quant a la privatització, Zaplana executarà el resultat d'una partida que es juga a Madrid, on el PP negocia a moltes bandes. Però, per si de cas, el president autonòmic ja té "alguns empresaris" en qui pensar si en el futur gaudeix d'algun marge de maniobra per cedir tota o part de la gestió de Canal 9.

Tornar un antic favor. Descobrir les complicacions del medi televisiu és qüestió de setmanes. Aquest és el temps que van tardar a adonar-se'n els primers gestors de Ràdio Televisió Valenciana nomenats pel PP ara fa poc més d'un any. El director general, Juan José Bayona, va conèixer aviat quin era el marc en què s'havia de moure. Molt prompte, hagué de signar un

contracte amb Prime Time, la productora de Valerio Lazarov, per llançar un programa innovador anomenat *Telexut*. Canal 9 va comprar més d'un centenar de capítols d'un espai que no havia estat contrastat amb l'audiència en cap lloc. Bayona tornava així un antic favor: Tele 5, en època de Lazarov, va donar suport a la reaparició del coent festival de Benidorm, una iniciativa de Zaplana quan va accedir a l'alcaldia de la ciutat gràcies al vot d'una trànsfuga socialista. La retirada del programa de la graella a causa del fracàs d'audiència va deixar Lazarov sense poder cobrar el deute històric de Benidorm. Un problema resolt fa deu dies, quan Canal 9 va pagar 40 milions de pessetes a Prime Time per organitzar a València la gala commemorativa dels quaranta anys del naixement de Televisió Espanyola. Què feia Canal 9 celebrant la festa d'una altra televisió? El festival de Benidorm és la pista bona. El PP tenia molts compromisos. Així doncs, Bayona i Tamarit van comprar un programa a la productora del marit de Nieves Herrero.

I és que Antena 3 va comprar

Jesús Sánchez Carrascosa i Eduardo Zaplana, la nit de les eleccions de maig del 95. El president pensa en alguns empresaris valencians, com el marit de María Consuelo Reyna, en cas que pugua gaudir en el futur d'algun marge de maniobra per cedir tota o part de la gestió de Canal 9.

partits de futbol del torneig d'estiu de Benidorm en època de Zaplana com a alcalde. També l'empresa Trivisión, col·laboradora habitual de les campanyes electorals del PP (incloent-hi el macro-míting del Mestalla), produeix ara un programa a Canal 9. Altres compromisos foren personals: Jesús Montesinos, el periodista que va actuar com a presentador d'una biografia autoritzada de Zaplana, va rebre com a recompensa la direcció d'un programa d'entrevistes. El resultat de tant de compromís fou un fracàs tan gran d'audiència que Bayona i el seu equip va saltar pels aires la passada primavera. Zaplana va pensar aleshores en Sánchez Car-

rascosa per fer-se càrrec de Canal 9. Per aquells dies, el marit de la directora de *Las Provincias* havia dimittit de sots-secretari i treballava de valent per muntar l'empresa Valencia Te Ve, que havia de començar a emetre abans de l'estiu. L'eixida de Sánchez Carrascosa de Valencia Te Ve va paraitzar en un principi aquest projecte. El nou director de Canal 9 es va emportar a la televisió pública els professionals amb qui negociava per incorporar-los a Valencia Te Ve. És el cas de Julio Insa o de Salvador Caudeli, entre molts altres. Els fracassos repetits en la gestió de Canal 9, que continua donant maldecaps a Zaplana (segons reconeix

ell mateix) per les contínues polèmiques, que no supera l'alarmant crisi d'audiència, i que acumula un dèficit rècord entre les televisions autonòmiques (més de 3.000 milions en l'actualitat), han portat Sánchez Carrascosa a girar la mirada novament cap a Valencia Te Ve. Però ara, segons sembla, farà les coses ben fetes per primera vegada. Tots els seus anteriors projectes (com ara un diari a Cartagena o un negoci de premsa gratuïta a València) acabaren com el ball de Torrent. Ara seguirà una lògica perversa: desembarcarà al canal privat quan estiga capitalitzat. I per a fer-ho compta amb Canal 9 per treballar en aquesta direcció.

Els bous ja tenen sobrepreu.

L'eixida de Canal 9 del sots-director, Vicent Andreu, i del cap de producció de programes, Francisco Aura, representa el fet més alarmanant. Si no fóra pel projecte de Valencia Te Ve, sorprendria l'eixida d'Andreu, ja que Sánchez Carrascosa va lluitar de valent per crear a l'organigrama de Canal 9 la plaça de sots-director, inexistent fins la passada primavera, amb un salari anual brut superior als 10 milions de pessetes. Quatre mesos després del seu nomenament, Andreu ha marxat al sector privat. L'acompanya Aura, fins ara encarregat de negociar en nom de Canal 9 les retransmissions taurines. Francisco Aura continua posant en contacte la televisió valenciana amb els empresaris de bous —el treball que feia com a directiu de Canal 9—, però ara el canal autonòmic ha de pagar a una empresa privada per aquesta funció. Podria donar-se el cas que l'actual director de Canal 9 no anara directament a Valencia Te Ve, després de la seua dimissió, sinó a Astel. I no com a accionista, per tal d'evitar la llei d'incompatibilitats. Mentrestant, les antigues instal·lacions de Televisió Espanyola al carrer Lebón de València s'han convertit en la seu de Valencia Te Ve. El decorat comprat per Canal 9 per al programa *El Dia de...* (una nova idea fracassada de Sánchez Carrascosa) ha estat adquirit per la televisió privada. El programa va durar en antena una setmana, així que els caríssims decorats (uns 20 milions de pessetes) estan nous i a penes s'han cremat en pantalla. Valencia Te Ve els ha adquirit per un preu no revelat. Valencia Te Ve començarà a funcionar en les pròximes setmanes. Ara ja emet en proves. Jesús Sánchez Carrascosa hi col·labora des de l'ombra. Tanmateix, l'home que figura com a principal impulsor és Arturo Blanch, estretament vinculat al PP valencià. Un germà d'aquest empresari treballa com a redactor a *Las Provincias*. Arturo Blanch fou cap de publicitat de Canal 9 fa cinc anys. Després va passar al sector privat, on promogué l'empresa Mediterrànea de Medios, al costat de Mateo Blay

i de Gonzalo Iranzo. Ara participa de manera simbòlica en l'adjudicatària de l'encablatge de la ciutat de València. La primavera que ve, la xarxa del cable serà operativa en alguns barris de la ciutat. Molt abans de tot això, Jesús Sánchez Carrascosa haurà abandonat la direcció de Canal 9 i controlarà públicament o des de l'ombra tot el negoci. La data del proper Nadal sona com a possible per a la dimissió del director de la televisió autonòmica. Per Nadal s'espera una profunda reestructuració en Ràdio 9, on l'intent de dos directius d'elaborar *llistes negres* ha enfonsat la imatge de l'emissora i és aprofitat per l'oposició per a posar en problemes Zaplana de tant en tant. Per Nadal també s'aprovaran els pressupostos autonòmics i Sánchez Carrascosa podria utilitzar com a excusa per a marxar un retall en la

Carrascosa vol capitalitzar Valencia Te Ve amb diners públics abans de desembarcar novament en aquest canal.

subvenció pública a RTVV. Malgrat aquestes dades, resulta més probable l'eixida de Sánchez Carrascosa de Canal 9 la primavera que ve, després d'un any de gestió, amb l'empresa d'Andreu i Aura consolidada, amb Valencia Te Ve en plena emissió i amb la xarxa del cable ja operativa. Curiosament, Valencia Te Ve comença les emissions sense seguretat legal. La llei preveu un concurs per a optar a l'única llicència de televisió local per ones de la ciutat de València. El concurs, l'ha d'organitzar l'Ajuntament de València, però difícilment cap grup hi arriscarà diners i temps per competir amb la maquinària muntada per *Las Pro-*

ARXIU / RAFA GIL

vincias-Valencia Te Ve. Malgrat les pèssimes relacions entre l'alcaldessa de València, Rita Barberà (PP), i Jesús Sánchez Carrascosa, hi ha un precedent demolidor: l'Ajuntament de València ja va adjudicar l'encablatge de la ciutat a l'empresa vinculada a *Las Provin-*

ARXIU / RAFA GIL

cias, on també participa Antena 3-Televisió. El nerviosisme que es respira a la cúpula del PP valencià després del resultat d'algunes enquestes electorals pot explicar la rapidesa i impunitat amb què es mouen algunes peces de l'entramat audiovisual. Resten dos anys i mig per a les eleccions autonòmiques. Un temps suficient, si es treballa ràpid, per a enllestir un grup audiovisual competitiu a l'inici del pròxim mil·lenni. No fóra cas que el negoci de la vella premsa escrita es quede massa antiquat i el mitjà veritablement important siga la televisió. Com a Turquia.

Francesc Bayarri

Amb absoluta impunitat, s'està consolidant una xarxa d'empreses que subministrarà serveis tant a Canal 9 com a Valencia Te Ve. Al costat d'aquestes ratlles, Carlos Fabra, junt amb José Luis Olivas. Un canal privat en què participa un familiar del president de la Diputació de Castelló pot acabar integrant-se en el gran projecte de l'actual director de Canal 9.